

“Els sahrauins diuen que nosaltres tenim el rellotge, però que ells tenen el temps”

Un dels altres incentius és poder conviure amb les famílies...

G.C. Tot el grup que hi anem ens allotgem cada any amb la família d'en Said, a la mateixa haima. Els portem molt material que necessiten: menjar –perquè no passen gana però hi ha molt poca varietat–, coses per a l'escola (llibretes, contes, llibres) i material hospitalari (guants, vies, gases). Aquest any n'hi hem dut més que mai.

J.G. Quan som allà, és com si fóssim de la família. Xerrem molt i fem visites a l'escola i a l'hospital, per portar-hi el material. Si no corrèssim la cursa, no passaria res.

G.C. De fet, jo no la faig. Faig suport, fotos...

Coses que aquí no valorem, allà són molt preuades. Una llibreta, per exemple, la regalen al millor mestre com a premi a final de curs. Tenen molt poc i el que tenen està molt atrotinat.

Esteu allà cinc dies, però la vivència perdura.

G.C. Primer no saps gaire on vas, arribes i t'adones que allà tots els problemes que tens aquí desapareixen, desconnectes de tot. Et trobes en un món del tot diferent, amb gent molt generosa, materialment i pel que fa al temps. Encara que t'hi entenguis poc –els joves aprenen espanyol, amb els grans és més difícil– crees un vincle molt fort. Durant l'any seguim en contacte per Whatsapp.

Com veuen el futur?

G.C. Hi ha molta gent nascuda allà que només coneix els campaments, si de nens no han vingut aquí de vacances. És la seva vida. El mòbil –la gent els en porten– els connecta amb el món i saben

“Quan som allà, és com si fóssim de la família. Xerrem molt i fem visites a l'escola i l'hospital; si no corrèssim la cursa, no passaria res”

D'esquerra a dreta, diferents moments de la Marató del Sàhara 2018: participant a la cursa, els corredors i corredores mostrant el dorsal i dones sahrauines cuinant un àpat per als seus amfitrions vallesans.

què hi ha més enllà, però és molt difícil sortir dels campaments, sense recursos econòmics. Hi ha gent trista: després dels estudis, hi ha poc a fer. Hi ha feina de professor, infermer, treballador municipal, perruquer... , poca cosa més.

Què fan els joves quan acaben l'escola?

G.C. Els nois, de manera puntual, feines de construcció i mecànica. Molts treballen pel Front Polisario, alguns mesos intermitents: per dos mesos poden cobrar 20 euros. Sempre hi ha tropes al mur de 3.000 km construït pel Marroc que va de punta a punta del Sàhara Occidental. I les noies, algunes fan de mestres o treballen a l'ajuntament.

Veieu solució a la seva reivindicació?

J. G. Sincerament... , no en veig. Per als nens i joves, allò és casa seva. A l'escola els ensenyen que han de recuperar la seva terra. Quan érem allà es va produir una notícia important [sentència del Tribunal de Justícia de la UE sobre l'acord de pesca entre la UE i el Marroc]. Són petits passos. Però el Marroc no vol deixar-se perdre el Sàhara Occidental, ric en pesca i mines de fosfat.

Alguns dels nens i nenes dels campaments que han passat estius aquí s'han quedat...

J.G. Al Said li vam donar l'oportunitat de quedar-se aquí, però no va voler.

G. G. Ells fan molta vida de cara enfora, amb visites contínues, tot el dia estan envoltats de gent. Aquí se senten com atrapats, cadascú a casa seva. Ells no programen tant les coses. Diuen que nosaltres tenim el rellotge, però ells, el temps.

